

عنوان: بررسی وضعیت بهداشت دست، چالشها و راهکارها در مجتمع آموزشی درمانی امام علی (ع) کرج سال 97

نویسندگان: زهراسلمانی(1)، لیلا چوبدار خوشخوی (2)، سودابه بابایی (3)، لیداسعیدی(4)، محبوبه حاجتی (5)، نسرين صالحی (6)

1- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری ویژه، کارشناس کنترل عفونت، کمیته تحقیقات دانشجویی شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

2- کارشناس پرستاری، مدیریت پرستاری، واحد توسعه تحقیقات بالینی مجتمع امام علی (ع)، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران

3- کارشناس ارشد پرستاری ویژه، سرپرستار، واحد توسعه تحقیقات بالینی مجتمع امام علی (ع)، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران

مقدمه و هدف: از علل شایع ومیرایی در بین افراد بستری در بیمارستان ها، عفونت های مرتبط با کارکنان بهداشتی درمانی محسوب میشود و وجود این عفونتها با انتقال پاتوژنها در محیط بیمارستان معمولا از طریق دستهای آلوده کارکنان درمانی صورت می گیرد. عفونت بیمارستانی تهدیدی جدی برای ایمنی بیماران محسوب میشود و هزینه زیادی را به سیستم های ارائه خدمات بهداشتی وارد می نماید. یکی از ساده ترین و ارزان ترین و موثرترین راه های کنترل عفونتهای بیمارستانی، رعایت بهداشت دست میباشد. اگرچه تکنیک های بهداشت دست ساده هستند اما مسئله رعایت بهداشت دست توسط افراد بسیار چالش برانگیز است. هم چنین از مهمترین رفتارهای بهداشتی مورد تاکید در بیمارستانها به عنوان ابزار و شیوه کنترل و ارزیابی عفونتهای بیمارستانی، بهداشت دست است. لذا این مطالعه با هدف بررسی وضعیت بهداشت دست - چالشها و راهکارها در مجتمع درمانی امام علی انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع کیفی مبتنی بر تکنیک مشاهده میباشد که با استفاده از چک لیست نظارتی وزارت بهداشت بر روی 200 پرسنل کادر درمان شاغل در بخشهای مختلف بیمارستان به صورت تصادفی در سه ماهه اول 97 انجام شد. در این مطالعه وضعیت بهداشت دست با استفاده از متغیرهای تاثیر گذار بر میزان رعایت بهداشت دست شامل رویکردهای ساختاری - عملکردی - شناختی ارزیابی گردید. سپس داده ها جکع بندی و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: میانگین سنی افراد شرکت کننده در مطالعه 28 سال بود. 63% شرکت کننده هامونث بودند و بیشترین درصد افراد در بخشهای ویژه شاغل بودند. از لحاظ ساختاری، وضعیت بهداشت دست 55% - از لحاظ شناختی 68% - از لحاظ عملکردی وضعیت موجود بهداشت دست 30% گزارش گردید. بیشترین علل عدم رعایت بهداشت دست عوامل فردی و محیطی بود. هم چنین پرسنل به خستگی، استرس شغلی بالا، احتمال آسیب به زیورآلات، کیفیت پایین محلولها، کمبود وقت، حجم کار بالا و... اشاره نمودند.

نتیجه گیری: نتایج حاصل نشان میدهد که اگرچه وضعیت شناختی و خوداظهاری بهداشت دست در حد مناسبی قرار دارد اما از لحاظ عملکردی رعایت بهداشت دست در بیمارستان در حد متوسط میباشد و نیازمند انجام مداخله، آموزش، نظارت بیشتر دارد. عمده چالش پیش رو عدم تناسب این دورویکرد (شناختی - عملکردی) میباشد. هم چنین با توجه به اهمیت رعایت بهداشت دست در دوندیکاسیون قبل از تماس با بیمار و قبل از انجام خدمات آسپتیک برای بیماره نظر میرسد باید روی این دو موقعیت تمرکز و توجه بیشتری نمود. قطعاً پس از تماس با ترشحات بیمار جهت حفظ سلامت و ایمنی خود، پرسنل بهداشت دست را رعایت می نمایند.

واژگان کلیدی: بهداشت دست ، عفونت ، چالش ، راهکارها، مولفه عملکردی ، مولفه شناختی